

STUDIA EUROPAEA GNESNENSIA

3/2011

THE POZNAŃ SOCIETY FOR THE ADVANCEMENT OF THE ARTS AND SCIENCES
INSTITUTE OF EUROPEAN CULTURE,
ADAM MICKIEWICZ UNIVERSITY IN POZNAŃ

GNIEZNO EUROPEAN STUDIES
3/2011

Editor-in-chief

Leszek Mrozewicz

Editorial Assistant

Filip Kubiaczyk

CONTENTS

- I. CONCEPTS
- II. WITNESSES
- III. PEOPLE AND PLACES
- IV. REVIEWS
- V. POLEMICS AND DISCUSSIONS

PUBLISHING HOUSE OF THE POZNAŃ SOCIETY
FOR THE ADVANCEMENT OF THE ARTS AND SCIENCES

POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK
INSTYTUT KULTURY EUROPEJSKIEJ
UNIwersYTETU IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU

STUDIA EUROPAEA GNESNENSIA

GNIEŹNIEŃSKIE STUDIA EUROPEJSKIE

3/2011

Redaktor naczelny
Leszek Mrozewicz

Sekretarz
Filip Kubiaczyk

Poznań–Gniezno 2011

WYDAWNICTWO POZNAŃSKIEGO TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ NAUK

POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK
POZNAŃ SOCIETY FOR THE ADVANCEMENT OF THE ARTS AND SCIENCES
www.ptpn.poznan.pl dystrybucja@ptpn.poznan.pl

Główny Redaktor Wydawnictw PTPN
Alicja Pihan-Kijasowa

Studia Europaea Gnesnensia nr 3/2011

Redaktor naczelny
Leszek Mrozewicz

Komitet naukowy
László Borhy (Budapeszt), Henriette Dahan-Khalev (Beer Sheva), Nitzá Davidovitch (Ariel),
Kazimierz Dopierała (Gniezno), Piotr Dyczek (Warszawa), Francisco Pina Polo (Saragossa), Leonhard
Schumacher (Moguncja), Dan Soen (Ariel), Witold Szulc (Gniezno), Maria Tomczak (Gniezno)

Sekretarz
Filip Kubiaczyk

Weryfikacja i przekłady na język angielski
Szymon Nowak

Układ stron i redakcja techniczna
Teodor Jeske-Choiński

Redakcja językowa i korekta
Hanna Kossak-Nowocień, Paulina Jeske-Choińska

Projekt okładki
Dariusz Jabłoński

Czasopismo recenzowane

Copyright © by IKE & PTPN

ISBN 978-83-7654-172-3 ISSN 2082-5951

Nakład 200 egz.

Adres redakcji
ul. Kostrzewskiego 5-7, 62-200 Gniezno
tel. 61 4237000, 61 4237019, faks 61 4237002
e-mail: seg@amu.edu.pl

Publikacja sfinansowana ze środków Urzędu Miejskiego w Gnieźnie i Lasów Państwowych

SPIS TREŚCI

I. IDEE

1. Magdalena Krysiak, Semantyka upamiętniania w języku polskim, niemieckim i hiszpańskim..... 9
2. Piotr Bering, Latein als Brücke zwischen Deutschland und Polen 23
3. Laura Martínez Murgui, El impacto de las redes sociales en las empresas españolas 37
4. Katarzyna Jędraszczyk, Cerkiew w życiu społeczno-politycznym Ukrainy w latach 1991–2010 ... 55
5. Miguel del Fresno García, Familia y crisis del matrimonio en España 79
6. Rafał Soroczyński, “Judge-made” Regime of the Gulf of Fonseca and the Question of Binding
Effect of Judgments of International Courts..... 95
7. Mieszko Ciesielski, O metodzie idealizacji i konkretyzacji w filozofii politycznej liberalizmu 107

II. LUDZIE I MIEJSCA

1. Marisa Azuara, Un Genovés en la corte de Fernando el Católico 133
2. Zbigniew Kopeć, Moscow — a Living or a Dead City? 153
3. Katarzyna Mirgos, *Etxe* jako baskijskie „słowo-klucz” 165
4. Beata Frydryczak, Historyczne formy waloryzacji ruin 175

III. ŚWIADKOWIE

1. Stanisław Jakóbczyk, „Wyznania antysemitów” — z semiotyki średniowiecznej kultury
Europy Zachodniej..... 195
2. Paulina Lampkowska, Kilka słów o antidotach stosowanych w starożytności 211
3. Dariusz Spychała, Nawrócenie św. Augustyna a jego stosunek do kultury antycznej 227
4. Sebastian Ruciński, Trois visions de la préfecture du prétoire du Ier au IIIe siècles après J.-C.
Un essai de synthèse..... 245

IV. RECENZJE

1. Sebastian Ruciński, Pretorianie i ich prefekci, rec. książki: Ireneusz Adam Łuć, *Excubiae principis. Geneza i znaczenie żołnierzy kohort pretoriańskich w starożytnym Rzymie*, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2010, 212 s., 13 fotografii..... 257
2. Leszek Mrozewicz, Rzymianie nad Dunajem, rec. książki: M. Mirković, *Moesia Superior. Eine Provinz an der mittleren Donau (Orbis provinciarum. Zaberns Bildbände zur Archäologie. Sonderbände der Antiken Welt)*, Verlag Philip von Zabern, Mainz 2007, 127 s., w tekście 100 ilustracji, w większości kolorowych 265
3. Leszek Mrozewicz, Igrzyska gladiatorские, rec. książki: Lyudmil F. Vagalinski, *Kryv i zrelišta. Sportni i gladiatorски игри в елинистическа и римска Тракия, Blood and Entertainments. Sports and Gladiatorial Games in Hellenistic and Roman Thrace*, Bulgarian Academy of Sciences, National Archaeological Institute with Museum Sofia, Sofia 2009, 238 s., ilustracje..... 269
4. Leszek Mrozewicz, Trakowie w armii rzymskiej, rec. książki: Mihail Zahariade, *The Thracians in the Roman Imperial Army. From the First to the Third Century A.D., Vol. I, Auxilia*, National Museum of Roman History, Institute of Archaeology „Vasile Pârvan”, The Center for Military Studies, 2, Mega Publishing House, Cluj-Napoca 2009, 409 s. 273

5. Leszek Mrozewicz, Sport antyczny, rec. książki: Dariusz Słapek, Sport i widowiska w świecie antycznym, Wydawnictwo Homini & Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Kraków–Warszawa 2010, 799 s.	279
6. Mariusz Ciesielski, Kształtowanie się Europy, rec. książki: Peter Heather, Imperia i barbarzyńcy. Migracje i narodziny Europy, przeł. J. Szczepański, Dom Wydawniczy REBIS, Poznań 2010, 766 s., z mapami, indeksami.....	282
7. Filip Kubiaczyk, Nieznana twarz Kolumba, rec. książki: Consuelo Varela, La caída de Cristobal Colón, El juicio de Bobadilla, Marcial Pons, Madrid 2006, 270 s.	286
8. Filip Kubiaczyk, Patrioci hiszpańscy czy kastylijscy?, rec. książki: José Antonio Vaca de Osma, Patriotas que hicieron España, La Esfera de los Libros, Madrid 2007, 319 s., ilustracje	296
9. Katarzyna Balbuza, Sztuka rzymska, rec. książki: Elżbieta Makowiecka, Sztuka Rzymu od Augusta do Konstantyna, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2010, 216 s., 194 ilustracje	303
10. Dariusz Sychała, Współpraca historyków i archeologów, czyli nieudana synteza dziejów Europy rzymskiej, rec. książki: Edward Bispham (red.), Europa rzymska, przeł. B. Mierzejewska, Świat Książki, Warszawa 2010, 432 s.	314
11. María del Rosario Martínez Navarro, Libros y mujeres en el “siglo del oro”, rec. książki: Pedro M. Cátedra y Anastasio Rojo, Bibliotecas y lecturas de mujeres. Siglo XVI, Instituto de Historia del Libro y de la Lectura, Salamanca 2004, 464 pp.	324
12. Maria Musielak, Azja Mniejsza w starożytności, rec. książki: L’Asie Mineure dans l’Antiquité. Échanges, populations et territoires. Regards actuels sur une péninsule, sous la direction Hadrian Bru, François Kirbihler et Stéphane Lebreton (red.), Presses Universitaires de Rennes, Rennes 2009, 484 pp.	331
13. Marek Kaźmierczak, Między rozumieniem a trywializacją, rec. książki: Tim Cole, Selling the Holocaust. From Auschwitz to Schindler. How History is Bought, Packaged, and Sold, Routledge, New York 2000, 314 s.	341
14. Jakub Kozłowski, Życie i dzieło wielkiego Macedończyka, rec. książki: Krzysztof Nawotka, Alexander the Great, Cambridge Scholars Publishing 2010, 440 s.	350
15. Monika Owsiana, Uchwycić codzienność, rec. książki: Mary Beard, Pompeje. Życie rzymskiego miasta, przeł. N. Radomski, Dom Wydawniczy Rebis, Poznań 2010, 414 s.....	353
16. Leszek Wetesko, Jeszcze raz o „stołeczności” Gniezna, rec. książki: Michał Muraszko, Państwo Gnieźnieńskie. Wybrane zagadnienia z historii wczesnego średniowiecza, Wydawnictwo Popularnonaukowe Plinta, Gniezno 2010, 88 s., liczne ilustracje	361
 V. POLEMIKI I DYSKUSJE	
1. Edward Skibiński, W sprawie recenzji Tomasza Gintera dotyczącej książki: Leszek Wetesko, Historyczne konteksty monarszych fundacji artystycznych w Wielkopolsce do początku XIII wieku, Poznań 2009, Kwartalnik Historyczny 4, 2010, s. 124–127	369

CONTENTS

I. CONCEPTS

1. Magdalena Krysiak, Semantics of Commemoration in Polish, German and Spanish 9
2. Piotr Bering, Latein als Brücke zwischen Deutschland und Polen 23
3. Laura Martínez Murgui, The Use of Social Networking Websites in Spanish 37
4. Katarzyna Jędraszczyk, Orthodox Church in the Socio-Political Life of Ukraine in 1991–2001 ... 55
5. Miguel del Fresno García, Family and the Crisis of Marriage in Spain 79
6. Rafał Soroczyński, “Judge-made” Regime of the Gulf of Fonseca and the Question of Binding Effect of Judgments of International Courts 95
7. Mieszko Ciesielski, On the Method of Idealization and Concretisation in the Political Philosophy of Liberalism 107

II. PEOPLE AND PLACES

1. Marisa Azuara, The Genoese at the Court of Ferdinand the Catholic 133
2. Zbigniew Kopeć, Moscow — a Living or a Dead City? 153
3. Katarzyna Mirgos, Etxe As a Basque Keyword 165
4. Beata Frydryczak, Historical Forms of the Valorization of Ruins 175

III. WITNESSES

1. Stanisław Jakóbczyk, „Confessions of an Anti-Semioter” — on the Semiotics of Medieval Culture of the Western Europe 195
2. Paulina Lampkowska, A Few Words on Antidotes Used in Antiquity 211
3. Dariusz Spychała, The Conversion of St. Augustine and His Attitude towards Antique Culture 227
4. Sebastian Ruciński, Three Visions of the Praetorian Prefecture from the 1st to the 3rd Cent. A.D. A Synthesis Attempt 245

IV. REVIEWS

1. Sebastian Ruciński, Praetorians and Their Prefects, review of: Ireneusz Adam Łuc, *Excubiae principis. Geneza i znaczenie żołnierzy kohort pretoriańskich w starożytnym Rzymie [Excubiae principis. The Origin and Significance of the Praetorian Cohorts in the Ancient Rome]*, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2010, 212 pp., illustrations 257
2. Leszek Mrozewicz, Romans on the Danube, review of: M. Mirković, *Moesia Superior. Eine Provinz an der mittleren Donau (Orbis provinciarum. Zaberns Bildbände zur Archäologie. Sonderbände der Antiken Welt)*, Verlag Philip von Zabern, Mainz 2007, 127 pp., text includes 100 illustrations, mostly in colour 265
3. Leszek Mrozewicz, Gladiatorial games, review of: Lyudmil F. Vagalinski, *Kryv i zrelishta. Sportni i gladiatorski igri v elinističeska i rimska Trakija. Blood and Entertainments. Sports and Gladiatorial Games in Hellenistic and Roman Thrace*, Bulgarian Academy of Sciences, National Archaeological Institute with Museum Sofia, Sofia 2009, 238 pp., illustrations 269
4. Leszek Mrozewicz, Thracians in the Roman Army, review of: Mihail Zahariade, *The Thracians in the Roman Imperial Army. From the First to the Third Century A.D., Vol. I, Auxilia*, National

Museum of Roman History. Institute of Archaeology "Vasile Pârvan", The Center for Military Studies, 2, Mega Publishing House, Cluj-Napoca 2009, 409 pp.	273
5. Leszek Mrozewicz, <i>Antique Sport</i> , review of: Dariusz Słapek, <i>Sport i widowiska w świecie antycznym</i> [Sport and Events in the World of Antiquity], Wydawnictwo Homini & Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Cracow–Warsaw 2010, 799 pp.	279
6. Mariusz Ciesielski, <i>The Shaping of Europe</i> , review of: Peter Heather, <i>Imperia i barbarzyńcy. Migracje i narodziny Europy</i> [Empires and Barbarians: Migrations, Development and the Birth of Europe], transl. by J. Szczepański, Dom Wydawniczy Rebis, Poznań 2010, 766 pp., incl. maps and indexes	282
7. Filip Kubiacyk, <i>The Unknown Face of Columbus</i> , review of: Consuelo Varela, <i>La caída de Cristobal Colón. El juicio de Bobadilla</i> , Marcial Pons, Madrid 2006, 270 pp.	286
8. Filip Kubiacyk, <i>Spanish or Castillian Patriots?</i> , review of: José Antonio Vaca de Osma, <i>Patriotas que hicieron España</i> , La Esfera de los Libros, Madrid 2007, 319 pp., illustrations	296
9. Katarzyna Balbuza, <i>Roman Art</i> , review of: Elżbieta Makowiecka, <i>Sztuka Rzymu. Od Augusta do Konstantyna</i> [The Art of Rome from Augustus to Constantine], Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warsaw 2010, 216 pp., 194 illustrations.....	303
10. Dariusz Spychała, <i>Collaboration of Historians and Archaeologists, or the Unsuccessful Synthesis of the History of Roman Europe</i> , review of: Edward Bispham (ed.), <i>Roman Europe</i> , Świat Książki, Warsaw 2010, 432 pp.	314
11. María del Rosario Martínez Navarro (Sevilla), <i>Books and Women during the "Golden Age"</i> , review of: Pedro M. Catedra, Anastasio Rojo, <i>Bibliotecas y Lecturas de mujeres. Siglo XVI</i> . (Biblioteki i czytelnictwo kobiet. Wiek XVI [Libraries and Female Readership. 16 th century]), Instituto de Historia del Libro y de la Lectura, Salamanca 2004, 464 pp.	324
12. Maria Musielak, <i>Asia Minor in the Ancient Ages</i> , review of: L'Asie Mineure dans l'Antiquité. Échanges, populations et territoires. Regards actuels sur une péninsule (Azja Mniejsza w starożytności. Wymiany, ludność i terytoria. Aktualne spojrzenie na Półwysep [Asia Minor in Antiquity. Exchanges, People and Territories]), Hadrian Bru, François Kirbihler, Stéphane Lebreton (eds.), Rennes 2009, 484 pp.	331
13. Marek Kaźmierczak, <i>Between Understanding and Trivialisation</i> , review of: Tim Cole, <i>Selling the Holocaust. From Auschwitz to Schindler. How History is Bought, Packaged, and Sold</i> , Routledge, New York 2000, 314 pp.....	341
14. Jakub Kozłowski, <i>Life and Achievements of the Great Macedonian</i> , review of: Krzysztof Nawotka, <i>Alexander the Great</i> , Oxford 2010, 440 pp.	350
15. Monika Owsiana, <i>To Grasp the Everyday Life</i> , review of: Mary Beard, <i>Pompeje. Życie rzymskiego miasta</i> [Pompeii: The Life of a Roman Town], transl. by N. Radomski, Dom Wydawniczy Rebis, Poznań 2010, 414 p.	353
17. Leszek Wetesko, <i>Once Again on the "Capital-ness" of Gniezno</i> , review of: Michał Muraszko, <i>Państwo Gnieźnieńskie. Wybrane zagadnienia z historii wczesnego średniowiecza</i> [The Gniezno State. Selected Issues from the Early Medieval History], Wydawnictwo Popularnonaukowe Plinta, Gniezno 2010, 88 pp., numerous illustrations.....	361
 V. POLEMICS AND DISCUSSIONS	
1. Edward Skibiński, <i>Concerning Tomasz Ginter's review of: Leszek Wetesko, Historyczne konteksty monarszych fundacji artystycznych w Wielkopolsce do początku XIII wieku</i> [Historical Contexts of the Royal Art Foundations in Greater Poland until the Beginning of the 13th Century], Poznań 2009, <i>Kwartalnik Historyczny</i> 4, 2010, pp. 124–127	369